

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระสำคัญของสาระการเรียนรู้

ความสำคัญของสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารที่สำคัญของคนไทย ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ทั้งระดับบุคคลและระดับสังคม เป็นเครื่องมือสำหรับการคิด การรู้คิดด้วยภาษาไทยจะช่วยให้การเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภาษาไทยเป็นสำนึกร่วม เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ตลอดจนเป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างสรรค์และการเข้าถึงสุนทรียภาพ ดังนั้น การใช้ภาษาไทยจึงเป็นสมรรถนะที่ต้องศึกษาและฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

สาระการเรียนรู้นี้มีสมรรถนะเฉพาะ ๔ สมรรถนะ ได้แก่ ๑) การฟัง การดู และการพูดเพื่อพัฒนาการคิด ๒) การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด ๓) การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด และ ๔) การเข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

สมรรถนะเฉพาะทั้ง ๔ สมรรถนะดังกล่าว มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสมรรถนะหลักทั้ง ๖ สมรรถนะ และบูรณาการกันเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้น ๑๒ ข้อ ซึ่งเป็นเป้าหมายของช่วงชั้นนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้นที่ ๒ ทั้ง ๑๒ ข้อ นำไปกำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ โดยต้องคำนึงถึงการบูรณาการสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะด้วย เพื่อให้เมื่อผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปีแล้ว จะนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้นตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

ลักษณะเฉพาะ/ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้

การเรียนรู้ภาษาไทยในช่วงชั้นที่ ๒ เป็นการเรียนรู้การใช้ภาษาที่นักเรียนต้องได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้น จากการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๑

นักเรียนจะได้รับการพัฒนาสมรรถนะการฟังจากการฟังและการดูสื่อต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ วิเคราะห์ และประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังหรือการดูอย่างมีเหตุผล ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาสมรรถนะการพูด ทั้งการพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

นอกจากนี้ นักเรียนยังต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะการอ่าน เพื่อให้สามารถอ่านบทอ่านประเภทต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถเข้าใจเนื้อหาสาระ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จับใจความสำคัญของเรื่อง รวมทั้งนำความรู้ความคิดจากเรื่องไปใช้ในชีวิตจริง และยังคงได้รับการพัฒนาสมรรถนะการเขียน เพื่อให้สามารถเขียนสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้คำและประโยคได้อย่างถูกหลักการใช้ภาษา ในการสื่อความหมาย เพื่อสื่อสารและเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมารยาทในการอ่านและการเขียน

จุดเน้นการพัฒนา

การสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ ๒ เป็นการพัฒนาสมรรถนะการใช้ภาษาของนักเรียน ผ่านการเรียนรู้ หลักภาษาไทยและโครงสร้างภาษาไทยจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร ในบริบทต่าง ๆ และเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาในฐานะเครื่องมือการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๒ ยังคงให้ความสำคัญกับเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายเช่นเดียวกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ ๑ โดยในช่วงชั้นนี้ นักเรียนจะมีการปรับตัวและพร้อมที่จะเรียนรู้ได้มากขึ้น ครูจึงควรจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและส่งเสริมความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้ตามศักยภาพของนักเรียน ทั้งการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนความซาบซึ้งในคุณค่า และความงามของภาษาไทย โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน

การนำไปใช้ในชีวิตจริง

การเข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทยในช่วงชั้นนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ผ่านการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาและโครงสร้างภาษาไทยจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาที่สูงขึ้นเพื่อสื่อสารในบริบทต่าง ๆ และเกิดสมรรถนะการใช้ภาษาในฐานะเครื่องมือการเรียนรู้ การสอนอ่านเขียนจึงนอกจากเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านเขียนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนแล้ว ยังเพิ่มความคล่องแคล่วในการอ่านและการเขียนมากยิ่งขึ้น จากนั้นจะเป็นการพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าใจความหมายของเรื่อง การจับใจความสำคัญ การคิดวิเคราะห์ และการนำไปใช้ในในชีวิตจริง อย่างเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์

การใช้ภาษาไทยเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ทั้งการเรียนในชั้นเรียนและทุกเวลาที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์สื่อสารกับผู้อื่น นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาหรือฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

การเรียนรู้ภาษาไทยในช่วงชั้นที่ ๒ นี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ผ่านการรับสารต่าง ๆ ทั้งจากการฟัง ดู และการอ่าน เพื่อให้สามารถส่งสาร คือ การเขียนและการพูดได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ด้วยเหตุนี้การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกจากจำเป็นต้องเชื่อมโยงบนฐานของสถานการณ์และบริบทต่าง ๆ แล้ว ยังต้องมีการบูรณาการร่วมกับวิชาอื่น ๆ เช่น

คณิตศาสตร์ อ่านและเขียนแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ ฟัง ดู และอ่านโจทย์คณิตศาสตร์ ตีความแก้ปัญหา พุดนำเสนอ แสดงวิธีคิด เขียนคำที่สื่อความหมายถึงการบวก การลบ การคูณ การหาร ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ภาษาอังกฤษ เรียนรู้ ฟัง ดู และพูดคำศัพท์ เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ศิลปะ วาดภาพประกอบเรื่องราวที่ได้ฟังหรือดู พูดหรือเขียนสื่อสารความคิด ความรู้สึก หรือเรื่องราวจากผลงานทางทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์

สุขศึกษาและพลศึกษา อธิบายหรือนำเสนอความสำคัญหรือการปฏิบัติตนจากสิ่งที่ได้เรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ เช่น วิธีการดูแลสุขภาพ เพศศึกษา การออกกำลังกายและกีฬา

สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ใช้แผนที่ ภาพถ่าย อธิบายลักษณะสำคัญของชุมชน และประเทศ การจัดทำแผนการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เรียนรู้และวิเคราะห์เรื่องราวจากบทอ่านที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวันสำคัญประเพณีและวัฒนธรรม ชุมชน ท้องถิ่น สภาพแวดล้อม ศาสนา พิธีกรรม ประวัติของท้องถิ่น นิทานในท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน อ่านข้อมูลจากแผ่นพับสำหรับโฆษณาหรือป้ายโฆษณาสินค้า หรือแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น สภาพอากาศ แผนที่การเดินทาง

วิทยาศาสตร์และระบบธรรมชาติ สื่อสารความรู้ความคิดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การนำเสนอผลงานจากการสำรวจหรือศึกษาสิ่งต่าง ๆ ทั้งการพูดหรือการเขียนอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจโดยมีการอ้างอิงที่ถูกต้อง

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๑. การฟัง การดู และการพูดเพื่อพัฒนาการคิด	
<p>๑.๑ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ชุมชน และสังคม แล้วพูดสรุป ตั้งคำถาม วิเคราะห์ รวมทั้งแสดงความรู้ ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล</p> <p>๑.๒ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ อย่างตั้งใจแล้วพูดเล่าเรื่อง พูดนำเสนอ รายละเอียด สารระสำคัญ และข้อคิด รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์</p> <p>๑.๓ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ พูดแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อให้สามารถเลือกฟังและดูสื่อด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๑.๔ พูดโน้มน้าว พูดปฏิเสธ และพูดโต้ตอบอย่างถูกต้อง สุภาพ ถูกกาลเทศะ และมั่นใจ ทั้งในโลกจริงหรือโลกเสมือนจริง ด้วยความเข้าใจ และเคารพในความแตกต่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น</p> <p>๑.๕ พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพูดของตนเองและผู้อื่น ได้อย่างเป็นกลาง ให้เกียรติ และเคารพในความแตกต่าง</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p> <p>๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม</p> <p>๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p>
๒. การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด	
<p>๒.๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เพื่อถ่ายทอดความหมาย และ/หรืออารมณ์ความรู้สึกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และไพเราะ</p> <p>๒.๒ อ่านสัญลักษณ์ แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ ตาราง กราฟ และอินโฟกราฟิก จากสื่อต่าง ๆ วิเคราะห์ความหมายของข้อมูล แล้วนำไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>๒.๓ อ่านเรื่องจากสื่อต่าง ๆ แล้วตั้งคำถาม ตอบคำถาม จับใจความสำคัญ สรุปความรู้และข้อคิด วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ตีความ ความหมายโดยตรงและโดยนัย ประเมินค่า รวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> <p>๒.๔ อ่านวรรณคดีและวรรณกรรม แล้ววิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า และแสดงความคิดเห็น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p> <p>๒.๕ อ่านบทอ่านตามความสนใจจากสื่อต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และนำเสนอ เรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p> <p>๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p> <p>๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน</p>

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๓. การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด	
<p>๓.๑ เขียนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ด้วยลายมือที่สวยงามและเป็นระเบียบ</p> <p>๓.๒ เขียนจดหมาย จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ย่อความ เขียนบันทึก และเขียนสรุปความจากการศึกษาค้นคว้าได้ถูกต้องตามรูปแบบ โดยไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น</p> <p>๓.๓ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ โดยไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น</p> <p>๓.๔ เขียนโครงเรื่องและแผนภาพความคิด แล้วนำไปใช้ในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และเขียนเรียงความอย่างถูกต้องเหมาะสม</p> <p>๓.๕ เขียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับงานเขียนของตนเอง และผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และเป็นกลาง</p>	<p>๑. การจัดการตนเอง</p> <p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p> <p>๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p> <p>๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน</p>
๔. การเข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย	
<p>๔.๑ ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งโลกจริงและโลกเสมือนจริงได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ</p> <p>๔.๒ ใช้ภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ เรียนรู้ภาษาถิ่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหลากหลาย ตลอดจนเห็นคุณค่าของภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น</p> <p>๔.๓ เข้าใจความหมายและการใช้คำ สำนวน คำราชาศัพท์ คำยืมที่มาจากภาษาต่างประเทศที่ถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ในการรับรู้ข้อมูลอย่างเข้าใจ และใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ</p> <p>๔.๔ ใช้ประโยคถูกต้องตามหลักภาษา เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>๔.๕ แต่งบทร้อยกรองได้ถูกต้องและมีวรรณศิลป์ เพื่อนำไปประกอบการพูด การนำเสนอ หรือการเขียนให้มีความน่าสนใจ</p>	<p>๒. การคิดขั้นสูง</p> <p>๓. การสื่อสาร</p> <p>๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p>

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นที่ ๒

๑. ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ แล้วสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ พุดสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ พุดแสดงการคิดวิเคราะห์ ความรู้ ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ รวมทั้งสามารถเลือกฟังและดูสื่อที่เหมาะสมแก่ตนเอง
๒. พุดโน้มน้าว พุดปฏิเสธ และพุดโต้ตอบด้วยความมั่นใจอย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งพุดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพุดของตนและผู้อื่นอย่างเป็นกลางและสร้างสรรค์
๓. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง เหมาะสม และไพเราะ
๔. อ่านวิเคราะห์ความหมายของข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ได้ถูกต้อง และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์
๕. อ่านเรื่องจากสื่อต่าง ๆ รวมทั้งวรรณคดีและวรรณกรรม แล้วสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม จับใจความสรุปความ วิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า แสดงความคิดเห็น และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่าน
๖. เขียนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยลายมือที่เป็นไปตามมาตรฐานโครงสร้างตัวอักษรไทย โดยใช้คำได้ถูกต้องและเหมาะสม
๗. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามมาตรฐาน รวมทั้งเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ ตลอดจนเขียนประเมินงานเขียนของทั้งตนเองและผู้อื่นอย่างเป็นกลางและสร้างสรรค์
๘. เขียนโครงเรื่องและแผนภาพความคิด แล้วนำไปเขียนเรื่องตามจินตนาการและเรียงความได้ถูกต้องและเหมาะสม
๙. ใช้ภาษาพุดและภาษาเขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ ตลอดจนเข้าใจความหลากหลายของผู้อื่นโดยเรียนรู้ผ่านภาษาถิ่น
๑๐. ใช้คำ คำยืม คำราชาศัพท์ และสำนวนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ รวมทั้งใช้ประโยคสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักภาษา
๑๑. แต่งบทร้อยกรองได้ถูกต้องและมีวรรณศิลป์ ตลอดจนนำไปใช้ประกอบการพุด การนำเสนอ หรือการเขียนให้นำสนใจยิ่งขึ้น
๑๒. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

๑. การฟัง การดู และการพูดเพื่อพัฒนาการคิด

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
<p>๑. ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ แล้วสามารถวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ พูดสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ พุดแสดง การคิดวิเคราะห์ ความรู้ ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ รวมทั้งสามารถ เลือกฟังและดูสื่อที่เหมาะสมแก่ตนเอง</p> <p>๒. พุดโน้มน้าว พุดปฏิเสธ และพุดโต้ตอบด้วยความมั่นใจอย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งพุดแสดง ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพุดของตนและผู้อื่นอย่างเป็นกลางและสร้างสรรค์</p>	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
<p>๑.๑ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ชุมชน และสังคม แล้วพุดสรุป ตั้งคำถาม วิเคราะห์ รวมทั้งแสดงความรู้ ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการสรุปความ การตั้งคำถาม การวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น - ทักษะการฟังและการดูสื่อ - การเลือกฟังและดูอย่างเหมาะสม - ทักษะการพุดสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ - ความมีเหตุผลและมารยาทในการฟัง การดู และการพุด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเลือกข่าวและ/หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ชุมชน และสังคม ในรูปแบบคลิปวิดีโอมาเปิดหรืออ่าน จากนั้นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวหรือสถานการณ์ดังกล่าว แล้วให้นักเรียนคนอื่นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างมีเหตุผล
<p>๑.๒ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ อย่างตั้งใจแล้วพุดเล่าเรื่อง พุดนำเสนอ รายละเอียด สาระสำคัญ และข้อคิด รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการพุดเล่าเรื่อง การพุดนำเสนอ การพุดแสดงความคิดเห็น - ทักษะการฟังและการดูสื่อ - ทักษะการพุดสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ - ความมีเหตุผล ความคิดเชิงบวก และมารยาทในการฟัง การดู และการพุด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฟังและ/หรือดูนิทานที่กำหนดให้และ/หรือตามความสนใจอย่างตั้งใจ จากนั้นนำรายละเอียด สาระสำคัญ และข้อคิด มาเล่าให้รุ่นน้องฟังในกิจกรรมสัปดาห์นักเล่า - นักเรียนฟังเพลงและ/หรือดูวิดีโอทัศน์เพลง (music video) อย่างตั้งใจ แล้วพุดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างสร้างสรรค์

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๑.๓ ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ พุดแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อให้สามารถเลือกฟังและดูสื่อด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการพุดแสดงความคิดเห็น การพินิจสื่อ - ทักษะการฟังและการดูสื่อ - ทักษะการพุด - ความมีเหตุผล การใช้วิจารณ์ญาณ และมารยาทในการฟัง การดู และการพุด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฟังและ/หรือดูโฆษณา แล้ววิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากนั้นพุดแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล - นักเรียนฟังและ/หรือดูคลิปวิดีโอที่เผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์ จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของเนื้อหาในคลิปดังกล่าว และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสื่อ จากนั้นให้นักเรียนเลือกคลิปวิดีโอมาเปิดในชั้นเรียน พร้อมพุดแสดงเหตุผลว่าเหตุใดจึงเลือกคลิปวิดีโอ ดังกล่าวมาเปิดให้เพื่อนฟังและ/หรือดู (อาจเปลี่ยนจากการฟัง และ/หรือดูคลิปวิดีโอที่เผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์เป็นรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ)
๑.๔ พุดโน้มน้าว พุดปฏิเสธ และพุดโต้ตอบอย่างถูกต้อง สุภาพ ถูกกาลเทศะ และมั่นใจทั้งในโลกจริงหรือโลกเสมือนจริง ด้วยความเข้าใจ และเคารพในความแตกต่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการโน้มน้าว การปฏิเสธ การโต้ตอบ - หลักการพุดโน้มน้าว การพุดปฏิเสธ การพุดโต้ตอบ - ทักษะการพุดสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ - ความถูกต้องเหมาะสมในการพุด ความมั่นใจ ความเข้าใจและเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งมารยาทในการพุด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนจับสลากบทบาทต่าง ๆ เช่น พ่อค้าแม่ค้าที่เรียกลูกค้าทุกคน พ่อค้าแม่ค้าที่ไม่เรียกลูกค้า ลูกค้าที่ตั้งใจมาซื้อสินค้า ลูกค้าที่สนใจสินค้าแต่ไม่ซื้อสินค้า บุคคลที่มาเดินเล่นในตลาด ฯลฯ จากนั้นพุดโน้มน้าว พุดปฏิเสธ และพุดโต้ตอบอย่างถูกต้อง สุภาพ ถูกกาลเทศะ และมั่นใจตามบทบาทที่ได้รับด้วยความเข้าใจ และเคารพในความแตกต่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น
๑.๕ พุดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการพุดของตนและผู้อื่นได้อย่างเป็นกลาง ให้เกียรติ และเคารพในความแตกต่าง	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการพุดแสดงความคิดเห็น - ทักษะการพุด - ความเป็นกลาง การให้เกียรติ ความเข้าใจและเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งมารยาทในการพุด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนพุดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการเล่นงานของตนและผู้อื่นในกิจกรรมสัปดาห์นี้แล้ว ได้อย่างเป็นกลาง ให้เกียรติและเคารพในความแตกต่าง

๒. การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
<p>๓. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง เหมาะสม และไพเราะ</p> <p>๔. อ่านวิเคราะห์ความหมายของข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ได้ถูกต้อง และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์</p> <p>๕. อ่านเรื่องจากสื่อต่าง ๆ รวมทั้งวรรณคดีและวรรณกรรม แล้วสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม จับใจความ สรุปความ วิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า แสดงความคิดเห็น และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่าน</p>	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
<p>๒.๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เพื่อถ่ายทอดความหมายและ/หรืออารมณ์ความรู้สึกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และไพเราะ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง รวมถึงบทอาขยาน - ทักษะการอ่านออกเสียง - ความสามารถในการถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ความรู้สึก - ความถูกต้องเหมาะสมและความไพเราะในการอ่านออกเสียง รวมทั้งมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฟังการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เช่น การบรรยายสารคดี การอ่านประกวดการอ่านออกเสียง แล้วร่วมกันสรุปเกี่ยวกับหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง จากนั้นฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เพื่อถ่ายทอดความหมาย และ/หรืออารมณ์ความรู้สึกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและไพเราะ
<p>๒.๒ อ่านสัญลักษณ์ แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ ตาราง กราฟ และอินโฟกราฟิก จากสื่อต่าง ๆ วิเคราะห์ความหมายของข้อมูล แล้วนำไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของสัญลักษณ์ แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ ตาราง กราฟ อินโฟกราฟิก - หลักการอ่านข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ - ทักษะการอ่านวิเคราะห์ข้อมูล - ทักษะการปรับประยุกต์ - การสร้างประโยชน์ ความเข้าใจและเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรวบรวมสัญลักษณ์ แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ ตาราง กราฟ และอินโฟกราฟิก ที่พบในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด โรงพยาบาล สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ แล้วมาแลกเปลี่ยนข้อมูลพร้อมทั้งวิเคราะห์ความหมายและประโยชน์ของข้อมูลที่รวบรวมมา จากนั้นวาดแผนผังหรือแผนที่ของสถานที่ที่นักเรียนสนใจ

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๒.๓ อ่านเรื่องจากสื่อต่าง ๆ แล้วตั้งคำถาม ตอบคำถาม จับใจความสำคัญ สรุปความรู้และข้อคิด วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ตีความความหมายโดยตรงและโดยนัย ประเมินค่า รวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความหมายโดยตรง ความหมายโดยนัย - หลักการอ่านข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ - ทักษะการอ่าน การตั้งคำถาม และตอบคำถาม การจับใจความ การสรุปความ การวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การปรับประยุกต์ - การสร้างประโยชน์จากการอ่าน - มารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแบ่งกลุ่มอ่านเรื่องสั้น และร่วมกันตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ส่งเรื่องสั้นของกลุ่มตนเองและคำถามที่ตั้งไว้ให้กลุ่มอื่น แล้วรับเรื่องสั้นและคำถามจากกลุ่มอื่นมาอ่านและตอบคำถาม ที่กลุ่มอื่นได้กำหนดไว้ จากนั้นร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องสั้น แต่ละเรื่อง พร้อมยกตัวอย่างการนำข้อคิดดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง - นักเรียนอ่านพาดหัวข่าวและข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อออนไลน์ แล้ววิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ตีความความหมายโดยตรง และโดยนัย พร้อมทั้งประเมินค่า
๒.๕ อ่านวรรณคดีและวรรณกรรม แล้ววิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า และแสดงความคิดเห็น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและความแตกต่างของวรรณคดีและวรรณกรรม - หลักการอ่านวรรณคดี และวรรณกรรม - ทักษะการวิเคราะห์ การตีความ การประเมินค่า การปรับประยุกต์ - การสร้างประโยชน์ ความเข้าใจ และเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม แล้ววิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า และแสดงความคิดเห็น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
๒.๕ อ่านบทอ่านตามความสนใจจากสื่อต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และนำเสนอเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์	
<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะของบทอ่านที่ดี - ทักษะการอ่าน ทักษะการนำเสนอ - นิสัยรักการอ่าน ความคิดเชิงบวก และมารยาทในการอ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนอ่านบทอ่านตามความสนใจจากสื่อต่าง ๆ ทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ และนำเสนอเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์ เช่น อินโฟกราฟิก กิจกรรมแรลลีการอ่าน

๓. การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
<p>๖. เขียนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยลายมือที่เป็นไปตามมาตรฐานโครงสร้างตัวอักษรไทย โดยใช้คำได้ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๗. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามมาตรฐาน รวมทั้งเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ ตลอดจนเขียนประเมินงานเขียนของทั้งตนเองและผู้อื่นอย่างเป็นกลางและสร้างสรรค์</p> <p>๘. เขียนโครงเรื่องและแผนภาพความคิด แล้วนำไปเขียนเรื่องตามจินตนาการและเรียงความได้ถูกต้องและเหมาะสม</p>	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
<p>๓.๑ เขียนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ด้วยลายมือที่สวยงามและเป็นระเบียบ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของคำ ลักษณะของคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน หลักการใช้คำ - มาตรฐานโครงสร้างตัวอักษรไทย - ทักษะการเขียนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ - ความถูกต้องเหมาะสมในการเขียน ความสวยงาม ความเป็นระเบียบ และมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาตัวอย่างงานเขียนที่ใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม แล้วนำมาปรับใช้เขียนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การเขียนป้ายรณรงค์รักษาความสะอาด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และ/หรือการเคารพกฎจราจร โดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ด้วยลายมือที่สวยงามและเป็นระเบียบ แล้วนำไปติดตั้งในบริเวณโรงเรียนหรือชุมชน
<p>๓.๒ เขียนจดหมาย จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ย่อความ เขียนบันทึก และเขียนสรุปความจากการศึกษาค้นคว้าได้ถูกต้องตามรูปแบบโดย ไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของจดหมาย จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การย่อความ บันทึก - ทักษะการเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ - ความถูกต้องเหมาะสมในการเขียน และมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเขียนจดหมาย และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกต้อง แล้วร่วมกันสรุปรูปแบบการเขียนจดหมายและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นฝึกเขียนจดหมายและจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การเขียนจดหมายและ/หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลาครู (ลากิจและลาป่วย) ได้ถูกต้องตามรูปแบบโดยไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น - นักเรียนฟังหรือดูนิทาน แล้วสรุปใจความสำคัญเพื่อนำมาเขียนย่อความได้ถูกต้องตามรูปแบบ - นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลตามความสนใจหรือประเด็นที่กำหนดให้ในศาสตร์ต่าง ๆ แล้วนำมาเขียนบันทึกข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่บันทึกมาเขียนสรุปความได้ถูกต้องตามรูปแบบโดยอ้างอิงที่มาของข้อมูล

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๓.๓ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ โดยไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ - หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น - ทักษะการเขียน - ความถูกต้องเหมาะสมในการเขียน - ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง รวมทั้งมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนศึกษาตัวอย่างแล้วร่วมกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์จากสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ (เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน) สื่อสิ่งพิมพ์ จากนั้นนำความรู้ที่ได้ไปเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นด้วยตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ โดยไม่ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น - นักเรียนอ่านประกาศ (post) จากสื่อสังคมออนไลน์ผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันบนกระดาน แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นของตนผ่านเว็บไซต์หรือบัตร
๓.๔ เขียนโครงเรื่องและแผนภาพความคิด แล้วนำไปใช้ในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และเขียนเรียงความอย่างถูกต้องเหมาะสม	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของโครงเรื่องกับแผนภาพความคิด - หลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และเรียงความ - ทักษะการเขียน ทักษะการปรับประยุกต์ - ความถูกต้องเหมาะสมในการเขียน และมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเขียนคำลงบัตรคำคนละคำ แล้วให้ตัวแทนสุ่มหยิบบัตรคำ ๕ ใบ เพื่อนำคำดังกล่าวมาเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ - นักเรียนร่วมกันเขียนโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิด (Mind Map) จากหัวข้อหรือประเด็นที่ตกลงร่วมกัน แล้วเขียนเรียงความเป็นรายบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จากนั้นนำผลงานมาจัดแสดงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดป้ายนิเทศแสดงผลงาน ทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จัดกิจกรรมตลาดนัดนักเรียน
๓.๕ เขียนแสดงความคิดเห็นและรู้สึกเกี่ยวกับงานเขียนของตนเองและผู้อื่น อย่างสร้างสรรค์และเป็นกลาง	
<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทและลักษณะของงานเขียน - หลักการเขียนแสดงความคิดเห็น - ทักษะการเขียนสื่อสาร - ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง ความคิดเชิงบวกความเป็นกลาง และมารยาทในการเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการประเมินงานเขียน จากนั้นร่วมชมการแสดงผลงานเขียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดป้ายนิเทศแสดงผลงาน การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การจัดกิจกรรมตลาดนัดนักเรียน แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนของผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และเป็นกลาง

๔. เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้น	
<p>๙. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ ตลอดจนเข้าใจความหลากหลายของผู้อื่นโดยเรียนรู้ผ่านภาษาถิ่น</p> <p>๑๐. ใช้คำ คำยืม คำราชาศัพท์ และสำนวนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ รวมทั้งใช้ประโยคสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักภาษา</p> <p>๑๑. แต่งบทร้อยกรองได้ถูกต้องและมีวรรณศิลป์ ตลอดจนนำไปใช้ประกอบการพูด การนำเสนอ หรือการเขียนให้น่าสนใจยิ่งขึ้น</p> <p>๑๒. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง</p>	
ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
<p>๔.๑ ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งโลกจริงและโลกเสมือนจริง ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียน - ระดับภาษา - ทักษะการใช้ภาษา - ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา และเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนพิจารณาคำที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนจากบทอ่านที่ตนสนใจ แล้วสนทนาแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการนำคำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งโลกจริงและโลกเสมือนจริงได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ - นักเรียนยกตัวอย่างคำที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนที่เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ แล้วแบ่งกลุ่มนำคำไปประกอบการทำหนังสือเล่มเล็กหรือแต่งเรื่องสั้น ๆ เผยแพร่ในสื่อออนไลน์ - นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติในสถานการณ์ ที่ร่วมกันกำหนด เช่น การส่งข้อความเชิญเพื่อนมาร่วมงานวันเกิดและขอบคุณเพื่อนที่มาร่วมงานผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งการพูดและ การเขียน
<p>๔.๒ ใช้ภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ เรียนรู้ภาษาถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหลากหลาย ตลอดจนเห็นคุณค่าของภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมาย ลักษณะ และความสำคัญของภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น - ศัพท์ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน - ทักษะการใช้ภาษา - ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา ความเข้าใจและความเคารพในความแตกต่าง และเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น รวมทั้งการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาถิ่นนำเสนอสินค้า ในกิจกรรมตลาดสี่ภาคได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ - นักเรียนดู/ศึกษาคณณัติตัวอย่างจากสื่อต่าง ๆ เช่น คลิปวิดีโอเกี่ยวกับสถานการณ์/ปัญหาที่เกิดจากการใช้ภาษาถิ่น และร่วมกันวิเคราะห์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เชื่อมโยงสู่ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาถิ่นอื่น - นักเรียนจับกลุ่มไปสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้เกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น เช่น การแสดงพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน ในประเด็นการใช้ภาษาในศิลปวัฒนธรรมดังกล่าว แล้วนำมาจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การจัดนิทรรศการ การแสดงบทบาทสมมุติ การทำคลิปเผยแพร่ความรู้

ความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกัน	ตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม และเครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียน
๔.๓ เข้าใจความหมายและการใช้คำ สำนวน คำราชาศัพท์ คำยืมที่มาจากภาษาต่างประเทศที่ถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ในการรับรู้ข้อมูลอย่างเข้าใจและใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและลักษณะของคำ สำนวน คำราชาศัพท์ คำยืม - ชนิด/ประเภทของคำ สำนวน คำราชาศัพท์ - ความแตกต่างระหว่างคำไทย กับคำยืม - ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการรับรู้ ข้อมูล - ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ ภาษา ความเข้าใจและความเคารพ ในความแตกต่าง และเจตคติที่ดี ต่อการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนดูข่าวในพระราชสำนัก/คลิปภาพยนตร์หรือละครที่มีการใช้ คำราชาศัพท์ที่ถูกต้อง แล้วบอกความหมายและสังเกตการณ์ใช้ คำราชาศัพท์ที่ปรากฏในข่าวหรือคลิปดังกล่าว - นักเรียนหาคำยืมที่มาจากภาษาต่างประเทศในโฆษณาจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อออนไลน์ แล้ววิเคราะห์ความเหมาะสมของการใช้คำเพื่อนำไปใช้ ในการสร้างสรรค์งานต่าง ๆ เช่น การโฆษณาสินค้า การประชาสัมพันธ์ ท้องถิ่นของตน - นักเรียนรวบรวมสำนวนจากสื่อต่าง ๆ แล้วร่วมกันวิเคราะห์การใช้สำนวน เพื่อนำความรู้ที่ได้มาทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้สำนวนประกอบ การเขียนเรียงความ เล่าเรื่องตามจินตนาการ แสดงบทบาทสมมุติ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ
๔.๔ ใช้ประโยคถูกต้องตามหลักภาษา เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและโครงสร้างพื้นฐาน ของประโยค - ชนิดของประโยคที่จำแนก ตามเจตนาของผู้สื่อสาร - ทักษะการใช้ภาษา - ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ ภาษา และเจตคติที่ดีต่อการ ใช้ ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสังเกตประโยคจากแถบประโยค แล้วจัดกลุ่มประโยคที่มีลักษณะ คล้ายกัน และร่วมกันพิจารณาลักษณะร่วมของประโยคที่จัดกลุ่ม หลังจากนั้นนำความรู้ที่ได้ไปแต่งประโยคในบริบทต่าง ๆ เช่น การเขียนเรียงความ การแต่งโจทย์ปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์ การเขียนคำตอบ
๔.๕ แต่งบทร้อยกรองได้ถูกต้องและมีวรรณศิลป์ เพื่อนำไปประกอบการพูด การนำเสนอ หรือการเขียนให้มีความน่าสนใจ	
<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของบทร้อยกรอง และวรรณศิลป์ - ประเภทของบทร้อยกรอง - ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวรรณศิลป์ - ทักษะการแต่งคำประพันธ์ การพูด การนำเสนอ การเขียน - ความถูกต้องเหมาะสม ในการแต่งคำประพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติที่ดี ต่อการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนดูตัวอย่างบทร้อยกรองขนาดสั้น แล้วร่วมกันพิจารณา และสรุปฉันทลักษณ์และการใช้วรรณศิลป์ของบทร้อยกรอง จากนั้นนำความรู้ที่ได้ไปฝึกแต่งบทร้อยกรองได้ถูกต้องและมีวรรณศิลป์ เพื่อนำไปประกอบการพูด การนำเสนอ หรือการเขียนให้มีความน่าสนใจ